

OPI
NIEHandhaaf het
Nederlands als
voertaal

ZELF EEN OPINIE
INSTUREN KAN OOK
MAIL 'M NAAR
REDACTIE@VOX.RU.NL
DE REDACTIE HEEFT HET RECHT
DE BRIEF IN TE KORTEN

Het Engels rukt op in het universitaire onderwijs en de Radboud Universiteit doet er hard aan mee. En dat terwijl de meeste studenten straks in Nederland een baan krijgen. Omdat docenten het Engels niet beheersen zoals een *native speaker* dat doet, krijgen studenten ook nog eens onderwijs van minder niveau voorgeschoteld. Dat stelt Lotte Jensen, universitair hoofddocent historische Nederlandse letterkunde.

Vanaf komend jaar gaan er op de campus zes nieuwe bacheloropleidingen in het Engels van start. Daarmee komt het totaal op acht. Het nieuws prijkte afgelopen weken prominent op www.ru.nl, in aanloop naar de open dag voor scholieren. De hoop is dat deze Engelstalige opleidingen nog meer studenten naar Nijmegen zullen trekken. Goed nieuws op het eerste gezicht, maar is dat wel zo? Het gaat in de helft van de gevallen om Engelstalige tracks naast de bestaande opleidingen (Arts and Culture Studies, International Business Communication en Psychology), maar in drie geval-

len komt de Nederlandstalige opleiding helemaal te vervallen (Artificial Intelligence, Chemistry en Molecular Life Sciences). Als dit een eerste stap is richting een algehele verengelsing van deze universiteit, sta ik uitermate kritisch tegenover deze ontwikkeling.

Beroepsuitoefening

Laat ik voorop stellen dat ik niet tegen het gebruik van Engels in het universitaire onderwijs ben – integendeel – maar ik vind wel dat het spaarzaam én doordacht moet gebeuren. Sterker nog: in veel gevallen is het veel beter om het Nederlands als voertaal te

handhaven, bijvoorbeeld in de rechten, psychologie, geneeskunde, wijsbegeerte en letteren. Om te beginnen is het belangrijk een onderscheid te maken tussen het reguliere bachelor- en masteronderwijs en de researchmaster. Het grootste deel van onze studenten leiden we niet op voor een loopbaan in het toponderzoek (waar het Engels inderdaad de lingua franca is), maar zal na de studie allerlei dienstverlenende functies in de Nederlandse samenleving gaan vervullen. Denk daarbij aan sectoren als de advocatuur, de overheid, het onderwijs en de gezondheidszorg. Deze studenten hebben meer baat bij goed onderwijs in het Nederlands dan het Engels, want een uitstekende beheersing van het Nederlands is een absolute voorwaarde voor de latere beroepsuitoefening.

Vrijuit spreken

Doorvoering van het Engels leidt bovendien tot een inhoudelijke verschraling van het onderwijs en daarmee tot een algehele daling van het niveau. Hoe je het ook wendt of keert, het niveau van onze opleidingen staat of valt bij goede en inspirerende docenten. Het is een feit dat de meeste docenten het beste in hun moe-

dertaal doceren, omdat ze dan vrijuit kunnen spreken. Complexe stof vraagt bovendien om genuanceerd en precies woordgebruik, zowel van docenten als studenten. Voor een verdieping van de aangeboden stof is de uitwisseling van gedachten tussen student en docent van essentieel belang.

Laten we eerlijk zijn: het Engels van de meeste docenten en studenten is daarvoor niet toereikend. Natuurlijk, je kunt iedereen op een cursus sturen, maar het Engels is en blijft een tweede taal. Zelf heb ik ook het Certificate of Proficiency in English (CPE) behaald, maar nog altijd laat ik iedere tekst en lezing in het Engels vooraf corrigeren. Het is me nog niet gelukt een foutloze tekst te produceren, zeker niet als ik over complexe, historische zaken schrijf. Dat is jammer, maar niet verontrustend. Zoals taalwetenschappers hebben aangetoond, zullen *non-native speakers* namelijk nooit het niveau van de moedertaalspreker evenaren, hoe veel en vaak ze ook oefenen. Maar wanneer de docenten het Engels niet vlekkeloos beheersen, wie gaan dan alle papers van studenten op juist taalgebruik corrigeren? En hoe breng je verdieping aan, wanneer

HET GEDICHT

**JORDI
LAMMERS IS DIT
COLLEGEJAAR
CAMPUSDICHTER.
IEDERE MAAND
SCHRIJFT HIJ EEN
GEDICHT VOOR
VOX.**

je niet meer dan een standaard-vocabulaire tot je beschikking hebt? Zoals publiciste Aleid Truijens het zo treffend formuleerde: 'Het universitaire Engels is een schrale, ontbladerde lingua franca, waarin tegenstrijdigheden, dubbelzinnigheden, metaforen, humor en ironie nauwelijks mogelijk zijn – precies die stijlmiddelen waarmee je complexe gedachten verwoordt' (*de Volkskrant*, 21 juni 2014).

Wittgenstein

Ten slotte nog een speciaal woordje over de geesteswetenschappen. De humaniora zijn bij uitstek taal- en contextgevoelig. Ze laten ook de meerwaarde zien van andere talen als het Frans, Duits en Spaans. Tijdens mijn studie filosofie lasen we Descartes, Foucault, Kant, Frege, Wittgenstein en Heidegger. Naast de originele tekst gebruikten we ook steeds vertalingen in het Nederlands, opdat we deze vaak uiterst complexe teksten beter konden doorgronden. Ik moet er niet aan denken dat die colleges in het steenkolenengels hadden plaatsgevonden, laat staan dat ik al mijn papers in het Engels had moeten schrijven. Het is een open deur, maar onderwijs in de humaniora is afhankelijk van een goed begrip van de taal. De inhoud verschaalt en het niveau van het onderwijs daalt, wanneer het Engels zonder meer als lingua franca in het geesteswetenschappelijke onderwijs wordt doorgevoerd. Maar dit is geen preek louter bestemd voor eigen parochie. Het geldt, mutatis mutandis, evenzeer voor opleidingen in tal van andere studies, zoals de rechten, psychologie en geneeskunde.

Lotte Jensen gaat op dinsdag 24 november in debat met collegevoorzitter Gerard Meijer over het Engels op de campus. Plaats: hal Erasmusgebouw. Tijd: 12.45-13.30 uur.

gestamel

ergens in de wereld leert een kind
hoe je als een man moet vallen: met je
rug op de vloer en je hoofd naar de
hemel

thuis legt vader in plaats van een boek
tien viltjes onder een wankel tafel

op zondag hoort zijn jongste zoon dat
je wel mag stamelen en strijden, maar
nooit de wapens mag begraven

thans – jaren later knielt de jongen
niet meer op een bed violen, maar
op een licht piepende twijfelaar

COLOFON

Vox is het maandelijks onafhankelijk
magazine van de Radboud Universiteit.

Redactie-adres: Thomas van
Aquinostraat 4.00.6B, Postbus 9104,
6500 HE Nijmegen, Tel: 024-3612112
Fax: 024-3612874 redactie@vox.ru.nl
www.voxweb.nl / @voxnieuws

Redactie: Paul van den Broek (hoofd-
redacteur ad interim), Tim van Ham,
Annemarie Haverkamp, Mathijs Noij,
Martine Zuidweg

Columnisten: Biniam, PH-neutraal

Aan dit nummer werkten mee:

Lydia van Aert, Kelly Janssen, Linda van
der Pol, Martin Rutten en Carmen Quint

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen,
Erik van 't Hullenaar en Gerard
Verschooten

Illustraties: emdé, JeRoen Murré en
Roel Venderbosch

Vormgeving en opmaak:
gloedcommunicatie, Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet
Tel: 023-5714745

zandvoort@bureauvanvliet.com
advertentie@vox.ru.nl

Abonnementen: Personeelsleden,
studenten: €25,- o.v.v. student- of
personeelsnummer. Overigen: €35,-
over te maken op ING-Bank
NL24INGB0001363505

t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit,
Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen

Adreswijzigingen: Abonnementen-
administratie Vox

Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen
Tel: 024-3615804

Druk: MediaCenter Rotterdam

Vox Campus
Mededelingen of berichten voor
Vox Campus kunt u sturen naar:
voxcampus@vox.ru.nl

De volgende Vox verschijnt
op 15 december 2015.